

Št. 1 / februar 2005

Allianz in den Alpen
Alliance dans les Alpes
Alleanza nelle Alpi
Povezanost v Alpah

INFO

Avstrija
Francija
Italija
Lihtenštajn
Nemčija
Slovenija
Svica

Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Nazorna in učinkovita izmenjava izkušenj

na ...

... spomladanski strokovni konferenci 6. in 7. maja 2005 v Štefan na Zilji/St. Stefan im Gailtal na avstrijskem Koroškem (več na str. 6)

Informativni bilten se subvencionira v okviru programa Interreg IIIB „Alpine Space“ s sredstvi Evropske unije.

Uvodnik

Današnjo izdajo našega informativnega biltena smo prvič natisnili na recikliranem papirju Cyclus, ki je tako kot papir, ki smo ga uporabljali doslej, v celoti izdelan iz starega papirja. O prednostih tovrstnega načina proizvodnje najbrž ni treba razpravljati (varčevanje z energijo, surovinami in odpadki). Ker se je nov papir pri tiskanju zelo dobro obnesel, je sedaj boljša tudi kakovost fotografij. Z dosledno uporabo okolju prijaznih proizvodov je torej mogoče pospešiti razvoj tržišča in s tem tudi razvojnih možnosti. Da bi to bilo mogoče dejansko uresničiti, morajo biti z vsem tem seznanjeni in tudi ustrezno ravnati številni akterji. Za posredovanje informacij so torej zadolžena omrežja.

Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ je že samo po sebi sestavljeno iz številnih omrežij, kot sta omrežje članskih občin, in omrežje občin, ki sodelujejo v okviru projekta DYNALP itd.; trenutno se vsi, ki jih zanima neka tema, lahko povežejo v projektne grozde (omrežja). Obstaja tudi omrežje Sveta (znanstveni sosvet), omrežje članov predsedstva in predvsem omrežje koordinatorjev.

Omrežje koordinatorjev je še posebej pomembno, saj se tam zbirajo informacije o dejavnostih, povezanih z uresničevanjem Alpske konvencije v občinah. Koordinatorji so tudi sicer gonilna sila našega omrežja. Vsi,

ki se v občinah ukvarjamo z vsakdanjimi posli, lahko zbiranju in prenosu informacij ter znanja posvetimo le del svojega časa. Zato je naše delo zelo odvisno od tega, kako deluje omrežje koordinatorjev; da pa bi lahko to tudi načr-

tovali, so koordinatorji v začetku tega leta organizirali delavnico, na kateri so pripravili načrt svojega delovanja.

Drug korak, ki bo poskrbel za nadaljnje uspešno povezovanje omrežja, pa je bil storjen s podpisom Dogovora o sodelovanju s Stalnim sekretariatom Alpske konvencije.

*Rainer Siegele
Predsednik*

Kazalo

Voda - tema spomladanske strokovne konference	Uredništvo	1+6
Uvodnik	Siegele Rainer	2
Nazorna in učinkovita izmenjava izkušenj	Uredništvo	3
ISKALCI TARTUFOV - ali kako si izmenjati izkušnje v okviru projektne grozde DYNALP	Sieber Willi	3+4
Projektne grozde „Razvoj krajine in varstvo narave“	Uredništvo	5
Alposki teden: Alpe prihodnje generacije - od napovedi do ukrepanja	Uredništvo	5
Langenegg postal „Občina prihodnosti“ 2004	Uredništvo	6
Nov veter za koordinatorje	Uredništvo	7
Zamenjava v Svetu omrežja	Uredništvo	
Projekti DYNALP konkretno	Wiederwald Doris	7
Iz naših občin :	Uredništvo	8, 9+10
Avstrija	Uredništvo	
Občina Krumbach	Občina Krumbach	10
Zveza srednjeazijskih gorskih občin - Roman mednarodni partner za prihodnost	Imhof Regula	11
Stalni sekretariat Alpske konvencije in Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ podpisala Dogovor o sodelovanju	Uredništvo	12

Nazorna in učinkovita izmenjava izkušenj

Ur. – ... se glasi moto nove številke informativnega biltena Omrežja občin. Izmenjava izkušenj je osrednja tema našega združenja in gibalna sila celotne ideje, sploh pa močno presega le naštevanje projektnih idej, ki jih je vredno posnemati.

Tudi danes je osebni stik še vedno najdragocenejši vir za spodbude in nove ideje. Samo prek osebnih stikov je mogoče posredovati vtise, razpravljati o različnih pristopih k temi, opozoriti na morebitne probleme. Pogosto se zgodi, da se prav med osebnimi razgovori porodijo nove ideje.

Trajnostni razvoj občin zahteva nepretrgano projektno delo

Trajnostni razvoj je dinamičen proces. S formalnim zaključkom projekta obravnavana tema še ni izčrpana, tudi če je bil projekt še tako uspešno izveden. Od občin in odgovornih se stalno zahteva, da se prilagodijo novim razmeram in spremenijo metode dela, da se ne bi izgubila sicer dobra zasnova projekta. Pri tem so pogosto dragocene tudi male ideje iz drugih občin, ki lahko doma porodijo nove spodbude. Vedno pomembnejše je vprašanje načina izvedbe projekta in ne več vprašanje predmeta oz. vsebine. In ravno pri načinu si je težko izmenjevati izkušnje prek medijev:

- Kako lahko pri prebivalstvu vzbudimo zanimanje za predlagano temo?
- Kako lahko oblikujemo okvirne pogoje za čim širše sodelovanje prebivalstva?
- Kako lahko ustvarimo spodbude, ki bodo omogočale, da bodo procesi ostali živi in učinkoviti tudi daljše obdobje?

Na srečanjih predstavniki članic v pogovoru pogosto naletijo na rešitev za domače probleme.

- V kolikšni meri so se nekdanje zglede projektne ideje ohranile ali spremenile v političnem vsakdanju?
- Kako lahko te ideje na zahtevo prenesemo v domačo občino in jih prilagodimo krajevnim potrebam?

Izmenjava izkušenj lahko ravno pri tovrstnih vprašanjih zagotavlja precejšnjo podporo in dragoceno prispeva k reševanju nalog na lokalni ravni. Tako lahko tudi tukaj odkrijemo povabilo k dejavni udeležbi pri različnih oblikah izmenjave izkušenj v okviru Omrežja občin, npr. posvetovanja v okviru projektnih grozdov, spomladanska in letna konferenca.

ISKALCI TARTUFOV ali kako si izmenjati izkušnje v okviru projektnih grozdov DYNALP

Alba v oktobru. Zdi se, da so se ljudje in predmeti okopali v prevretku iz tartufov. Skozi mesto se širi vonj, ki mu je nemogoče uiti. V gostilnah švigajo med mizami gostilničarji z razvpito gomoljiko v eni in s strgalom v drugi roki. Mmmmmh....!!!

Kako pa si gostilničar sploh nabavi gomoljike, če sam ne premore prašičev za iskanje? Sploh si jih ne

more! In kako prašiči odkrijejo dišeči zaklad? S pomočjo zemljevida? Prebirajo morda navodila za iskanje tartufov? Mogoče brskajo po zgodovinskih poročilih o izkopavanjih? Ne, prašiči si nabirajo izkušnje. Oddidejo v gozd, kjer rastejo hrasti in leske. Tam ovohavajo, grebejo, kopljejo po zemlji in na koncu sadež najdejo. Zvečer pa si skrivoma izmenjajo svoje čutne dogodivščine še z drugimi prašiči.

Tudi v občinah članicah Omrežja občin skrivajo

Izmenjava izkušenj ni sama sebi namen in se ne sme odvijati za zaprtimi vrati.

žlahtne zaklade - bogato dišeče, božanskega okusa, lepega videza ali prijetnega zvena. Mogoče jih je prijeti in občutiti, doživeti z vsemi čuti. Treba se je samo odpeljati in zaklade poiskati tam, kjer ležijo.

Pri posvetovanjih za izmenjavo izkušenj v okviru grozdov DYNALP lahko sodelujejo vse članice Omrežja!

V ta namen organiziramo v okviru projekta DYNALP Interreg IIIB posvete in srečanja in jih namenjamo izmenjavi izkušenj. Udeležijo se jih lahko vse članice Omrežja občin. Občine gostiteljice „odprejo svoje skrinje z zakladi“ in predstavijo njihovo vsebino. Druge poročajo o konkretnih dejavnostih, vsi pa si v skupno korist izmenjajo izkušnje. Pogovori potekajo v prijetnem vzdušju, na prostem, v naravi, med vodenim ali spontanem razgovorom, ob jedi in pijači.

S pomočjo projektov, ki jih izvajajo občine v okviru DYNALP, smo zaenkrat določili tri projektne grozde,

Projekte si oglejmo tam, kjer jih izvajajo – primer dejanske izmenjave izkušenj

v okviru katerih je mogoče organizirati posvetovanje za izmenjavo izkušenj:

**1. projektni grozd:
podeželski turizem z verigo ustvarjanja regionalne vrednosti**

Značilnosti:

Občine oz. regije, ki imajo dokaj uravnotežen odnos do turizma, kmetijstva in gozdarstva, trgovine, obrti oz. storitev ter imajo na svojem ozemlju tudi zavarovana območja.

Cilji:

- Povečanje ustvarjene regionalne vrednosti z vzpostavljanjem partnerskega razmerja med turistično dejavnostjo in drugimi gospodarskimi panogami.
- Določitev zavarovanih območij za oglaševanje krajine.
- Vrednotenje narave in kulturne krajine s pomočjo turizma in kmetijstva.
- Povečanje raznolikosti ponudbe podeželskega turizma (dve sezoni in vmesna sezona, „ekološko ustrezna“ ponudba in infrastruktura...).

**2. projektni grozd:
razvoj občine s sodelovanjem občanov**

Značilnosti:

Občine oz. regije s konkretnimi in delno celovitimi načrti, ki bi jih bilo verjetno lažje uresničiti s sodelovanjem občanov.

Cilji:

- Izdelava strategij za reševanje problemov na ravni občine oz. regije s pritegnitvijo občanov, ki bi pri tem aktivno sodelovali.
- Izvedljive in učinkovite odločitve.
- Trajnostni razvoj občin in regij kot družbeni proces.
- Izboljšanje kakovosti življenja.

**3. projektni grozd:
razvoj krajine in varstvo narave**

Značilnosti:

Občine s kulturno in naravno krajino, ki jo je treba še naprej razvijati ali katere obstoj je ogrožen.

Cilji:

- Zbiranje informacij o najpomembnejših krajinskih parametrih.
- Pomoč za načrtovanje ukrepov razvoja in ohranitve narave.
- Posredovanje zavesti o pomenu urejenosti krajine prebivalcem.
- Povečanje vrednosti podobe kraja in krajine.

Projektni grozd „Razvoj krajine in varstvo narave“

Ur - V Rõthisu v Avstriji bo 11. 3. 2005 od 9.00 do 16.00 ure potekalo prvo srečanje projektnega grozda o razvoju krajine in varstvu narave.

Občine Rõthis (Avstrija), Trimmis (Švica) in regija Comunitr Friuli occidentale (Italija) bodo predstavile projekte o suhih zidovih, „sadjarstvu – visokodebelnih sadovnjakih ter živih mejah, udeleženci pa si bodo nato v delovnih skupinah izmenjali izkušnje ter zbirali nove spodbude in ideje.

Prijave in podrobnejše informacije na spletnem naslovu info@dynamlp.org.

Prosimo, zabeležite si že danes:

**Projektni grozd „Podeželski turizem“
Budoia (Italija)
5. maj 2005**

Brezposelne mlade so v Rõthisu vključili v obnovo starih in gradnjo novih suhih zidov - primer enega od projektov, predstavljenih na posvetu o projektnih grozdih.

Alpski teden: Alpe prihodnje generacije – od napovedi do ukrepanja

Ur. – V okviru Alpskega tedna, ki se je odvijal v Kranjski gori (Slovenija) od 22. do 25. septembra 2004, sta se zvrstili tudi letna konferenca Omrežja občin in mednarodni posvet o projektu DYNALP, ki se izvaja v okviru pobude INTERREG IIIB. Alpski teden so skupaj organizirali Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), Mednarodni znanstveni odbor za raziskavo Alp (ISCAR) in Omrežje zavarovanih območij v Alpah (Alparc).

Številni uvodni referati in razprave, ki so jim sledile, so pokazali na celo vrsto problemov, s katerimi se sooča alpski prostor. Udeleženci so s strokovnjaki lahko razpravljali o prihodnosti narave in krajine, gospodarskih perspektivah, družbenih spremembah (prebivalstvo, način življenja, šolski sistem, pristočasnost in turističnem prometu itd.). Predavanje predsednika omrežja in župana Rainerja Siegeleja z naslovom „Alpske občine na neprizanesljivem prepihu gospodarskih sprememb - problemi in možne rešitve“ je pri udeležencih naletelo na veliko zanimanje.

Priznati je treba, da so le maloštevilni predstavniki članic občin izkoristili priložnost, saj so se udeležili

le prireditve, ki jih je organiziralo Omrežje občin. To je škoda, kajti tisti, ki so si vendarle vzeli čas, so veliko pridobili prav z izmenjavo izkušenj. Če bodo odpravljene organizacijske slabosti, bi se lahko Alpski teden vsekakor izkazal kot primerna oblika srečanja, saj lahko organizacije, ki ta dogodek organizirajo, uporabljajo številne skupne vire (predavatelje, prevajalske storitve, prostore, tehnična sredstva). Poleg tega je srečanje tako velikega števila strokovnjakov in vseh, ki se pravzaprav ukvarjajo z isto temo, namreč ohranitvijo alpskega prostora kot privlačnega bivalnega in življenjskega prostora, za posamezne udeležence zelo koristno.

V okviru letne konference Omrežja občin je potekala tudi skupščina članic, na natečaju „Občina prihodnosti“ so bile podeljene nagrade najboljšim (več o tem na str. 6), poleg tega pa je bila organizirana tudi mednarodna konferenca DYNALP, na kateri je živahna razprava pokazala veliko pripravljenost na izmenjavo izkušenj pri vseh tistih občinah, ki izvajajo projekte z istega področja. Upravitelji projekta so zato oblikovali t.i. tematske grozde (cluster), ob katerih bodo potekale ustrezne delavnice (več o tem na str. 3 in 4).

Voda – tema spomladanske strokovne konference

Štefan na Zilji/ St. Stefan im Gailtal, Koroška (Avstrija), 6.-7. maj 2005

Z naravnimi nesrečami, ki jih povzroča voda (poplave, murski tokovi), in njihovimi posledicami se morajo občine spopadati vedno pogosteje.

Ur. – Letošnja spomladanska strokovna konferenca, ki jo bodo organizirali od 6. do 7. maja 2005 v Štefanu na Zilji (St. Stefan im Gailtal) na avstrijskem Koroškem, bo v znamenju vode.

Poleg projekta občine Štefan na Zilji „Vodno bogastvo Koroške“ („Kärnten Wasser.reich“) bodo na konferenci razpravljali zlasti o hudournikih in z njimi povezanih naravnih nesrečah, kot so murski tok, poplave, urejevanje hudournikov itd.

Izbor bodo zaokrožili različni projekti, ki bodo obravnavali družbene teme in turizem, npr. predstavitev tematskih prireditev na Koroškem v obliki razstave različnih storitev, projekt zaposlovanja GoMobil, izdelava največje povezane mreže jahalnih poti v Evropi, predstava „Mlin“, ki je zasebna pobuda na stičišču med kmetijstvom in turizmom, ohranjanje kulture in varstvo krajine.

Več informacij o programu na e-naslovu: sekretariat@alpenallianz.org.

Langenegg postal „Občina prihodnosti“ 2004

Ur. – Na letošnjem natečaju „Občina prihodnosti“, ki ga razpisuje Omrežje občin „Povezanost v Alpah“, je prvo nagrado v višini 4.000 evrov prejela vorarlberška (A) občina Langenegg. Nagrado so podelili na 7. letni konferenci Omrežja občin, ki je potekala konec septembra v okviru Alpskega tedna v Kranjski gori (SLO).

Avstrijska občina, ki šteje okoli 1000 prebivalcev, je že leta zelo dejavna pri uresničevanju Alpske konvencije na občinski ravni. V občini potekajo različne dejavnosti, med drugim občina sodeluje pri programu - program za energijsko učinkovite občine“ kakor tudi pri projektih, ki v občini zagotavljajo osnovno oskrbo, prispevajo k ohranjanju naravne in kulturne krajine in utrjujejo zavest pripadnosti in povezanost prebivalstva z občino. Iz potrebe po izgradnji in posodobitvi središča naselja se je porodila ideja o ureditvi objekta, kjer bi se lahko srečevali domačini. Iz tega je nastal projekt, ki je kasneje sodeloval na natečaju „Občina prihodnosti“. Med njegovim izvajanjem so študenti arhitekture izvedli raziskavo in ugotovili, da prebivalci Langenegga tak center potrebujejo, ter pripravili stra-

tegije za nadaljnje izvajanje projekta. Tako je nastalo večnamensko središče „Stopp in Langenegg“ (Postoj v Langeneggu), pri njegovem načrtovanju in izvedbi pa so bile dosledno upoštevane smernice vorarlberškega ekološkega združenja o ekološki gradnji. Stavba je bila dokončana avgusta 2004, torej tik pred podelitvijo nagrade, v njej pa so otroški vrtec, glasbena soba za vaje, mladinska soba, kavarna in pisarne – torej veliko prostora za najrazličnejša srečanja.

Druga nagrada St. Moritzu (CH)

Drugo nagrado natečaja je prejel St. Moritz v švicarskem Zgornjem Engadinu. Čeprav lahko na celoten razvoj kraja lahko diferencirano gledamo v kontekstu intenzivne turistične rabe, so bili izbrani pozitivni primeri prizadevnega delovanja na področjih, kot so raba obnovljivih virov energije, ustvarjanje regionalnih gospodarskih krogotokov, npr. z engadinskim biosirom, prizadevanja na področju trajnostnega turizma (GeoPrc Engadin).

Nov veter za koordinatorje

Ur. – 13. in 14. januarja so se v Hittisauu v Avstriji srečali koordinatorji Omrežja občin in projekta DYNALP. Učinkovito omrežje je v vsakem pogledu temelj uspešnega in koristnega čezmejnega delovanja.

Naši člani lahko veliko pridobijo z izmenjavo izkušenj in znanja, ki sega prek državnih meja, ideje o novih projektih in strategije za njihovo izvajanje pa je seveda veliko lažje posredovati v osebni stiki.

Na delavnici so bili v središču pozornosti omrežje in dosedanja rezultati. Tako je koordinatorjem postala ideja omrežja spet bližja. Udeleženci so obravnavali različne probleme ter razpravljali o ustreznih rešitvah. Kot rezultat razprave je bil predsedstvu podan predlog o oblikovanju različnih delovnih skupin, ki bodo obravnavale različne teme.

Končna ugotovitev srečanja je bila, da bi se morala izmenjava odvijati redno, saj predstavlja osnovo za delovanje v omrežju in je zato nujno potrebna.

Koordinatorji so na učni delavnici izdelali osnutke rešitev za obstoječe probleme.

Zamenjava v Svetu omrežja

Ur. – Namesto Manfreda Pilza bo v Svetu omrežja Avstrijo zastopala Doris Wiederwald. Omenjeni organ deluje zlasti kot žirija pri natečaju „Občina prihodnosti“:

Ker sem na različne načine povezana z alpskim prostorom in dejavnostmi, namenjenim

spodbujanju trajnostnega razvoja v njem, sem rade volje privolila v predlog Rainerja Siegeleja, naj kot predstavnica Avstrije sodelujem v Svetu Omrežja občin „Povezanost v Alpah“.

Moja družina izvira iz zahodne Štajerske, od leta 2002 pa živim in delam na Dunaju. Težišče mojega dela pri avstrijski konferenci o urejanju prostora so naloge, ki jih opravljam v vlogi NCP (National Contact Point) za INTERREG IIIB - območje Alp, tj. pobudo Skupnosti za spodbujanje transnacionalnega trajnostnega prostorskega razvoja, v okviru katere je podpora prejelo že 54 projektov, med drugimi tudi DYNALP.

Omrežje občin sem spoznala že leta 1998, ko sem obiskovala poletno akademijo CIPRE v Lihtenštajnu. Prek diplomskega dela, ki sem ga pripravlja-

la s področja okoljskih znanosti s posebnim poudarkom na geografiji in gospodarstvu za Mrežo zavarovanih območij v Alpah, sem še naprej spremljala dejavnosti, povezane z uresničevanjem Alpske konvencije. Moja kasnejša zaposlitev v Državni pisarni Kantona St. Gallen v letih 2001 in 2002, kjer sem bila odgovorna za pobudo INTERREG IIIA ter Agendo o Bodenskem jezeru, in zlasti moja vloga opazovalke pri Delovni skupnosti alpskih dežel (ARGE ALP) na sejah Stalnega odbora Alpske konvencije sta mi omogočili tesnejše sodelovanje z različnimi organizacijami in pobudami v alpskem prostoru kakor tudi z občinami, ki so se zavezale trajnostnemu razvoju.

Vedno bolj se uveljavlja zavest o pomenu dodane vrednosti, ki jo imata sodelovanje in delovanje v okviru omrežij in segata prek občinskih meja vse do sodelovanja na evropski ravni. Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ je zelo hitro spoznalo pomen ter dodatno koristnost takega sodelovanja in je tovrsten način dela sprejelo ter ga dosledno uporablja. Veselim se prihodnjega sodelovanja in možnosti, da bom lahko s svojim delom prispevala k uspešnemu delovanju Omrežja občin „Povezanost v Alpah“.

Doris Wiederwald

Projekti DYNALP konkretno

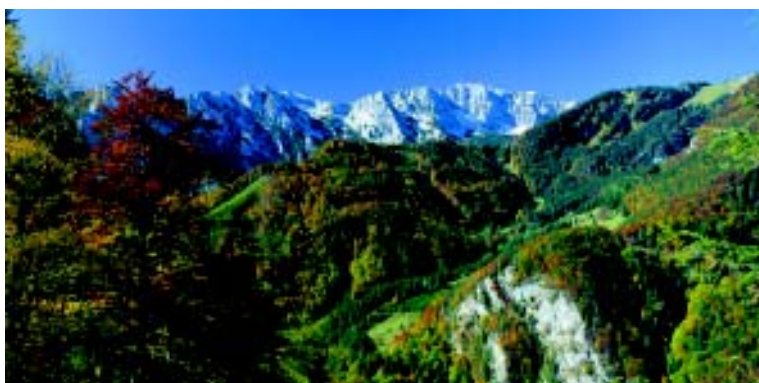
Ur. – V nadaljevanju predstavljamo prve projekte DYNALP, ki jih izvajajo v Avstriji:

Krumbach: **nova stanovanja**

Zmagovalni projekt na arhitekturnem natečaju „Novo bivanje“ v Krumbachu.

Gradbeno parcelo, ki je last občine, je bilo treba z vidika prostorskega načrtovanja uporabiti čim bolj premišljeno. Občina je hotela delovati kot zgled pri novih usmeritvah za stanovanjsko gradnjo na podeželju. S projektom so poskušali izpolniti nove družbene zahteve: zagotoviti stanovanja za neporočene, starejše občane, prvo stanovanje za mlade ljudi. Pri tem jih je vodilo načelo ekonomične gradnje ob spoštovanju

Narodni park Apneniške Alpe

ekoloških zahtev.

Kakšne so potrebe prebivalstva, so ugotovili na podlagi vprašalnika, razpisali natečaj za pridobitev projektnih rešitev ter izvedbo projekta predali investitorju pod pogojem, da bo upošteval postavljene pogoje.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri g. Arnoldu Hirschbühlu, županu občine Krumbach, tel. +43/5513/8157-0, e-naslov: buergermeister@krumbach.at.

Narodni park Apneniške Alpe: okvirni dogovor

Narodni park Apneniške Alpe je bil ustanovljen leta 1997 na območju med dvema gornjeavstrijskima okrajema Steyr-Land in Kirchdorf. Okrog zavarovanega območja je bila ustanovljena regija narodnega parka, ki jo je najprej sestavljalo osem občin, poleti leta 2003 pa se je razširila še na 17 občin. Za regijo sta značilna posebna kulturna krajina, ki se razprostira pred naravnim parkom, in regionalni razvoj, pri katerem je osrednji poudarek na narodnem parku.

Namen projekta je zavarovati dragoceno kulturno krajino na območju, ki obkroža narodni park, in sicer tako z vidika varstva kot tudi razvoja regije (kot temelja za kmetijstvo, turizem, urejanje prostora, kakovost življenja). S tem je bil ustvarjen skupen okvirni dogovor med vsemi občinami o razvoju regije nacionalnega parka, ta pa mora v regiji naleteti na čim širši sprejem pri prebivalstvu.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri organizaciji Regionalforum Steyr-Kirchhof, tel. +43/7257/8484 ali e-naslov: info@regionalforum.at.

Mittelberg: **zasnova krajinskega razvoja za območje** **Ifen-Gottesacker-Schwarzwassertal**

Območje Ifen-Schwarzwassertal-Gottesacker je ena najznačilnejših kraških krajin v celotnem severnem alpskem prostoru. Ifenstock zavzema petino površine doline Kleines Walsertal in je simbol krajine v dolini. Z ekološkega vidika je Ifen pravi dragulj, bavarski del pa je bil celo proglašen za evropski naravni rezervat.

Zaradi projekta so se za pogajalsko mizo usedli vsi uporabniki in predstavniki različnih interesov (turizem, alpsko gospodarstvo, gozdarstvo, lovstvo), da bi izdelali cilje in smernice za izkoriščanje tega območja v prihodnje ter da bi našli rešitve za nesoglasja. Pri tem sodelujoče spremljajo in jim svetujejo priznani strokovnjaki. Ravno tako so v proces vključeni izvedenci različnih upravnih organov, ki posredujejo okvirne zakonske pogoje ter zagotavljajo obstoječe

strokovne osnove.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri g. Wernerju Strohmaierju, županu občine Mittelberg, tel +43/5517/5315, ali e-naslovu: werner.strohmaier@gde-mittelberg.at .

**Zwischenwasser:
ekološko partnerstvo „Alpe Furx“**

Naselje Furx, nekdanja je to bila planina, leži na nadmorski višini 1200 metrov. Leta 1972 so to območje povezali s cesto. V kraju stoji hotel in okrog 30 počitniških hiš. Dva kmeta obdelujeta okoli 50 ha travinja.

Danes si v kraju prizadevajo, da bi Furx spet postal planina. Iz razvojnega procesa, v katerega bodo vključeni vsi udeleženi, naj bi se razvilo ekološko partnerstvo med kmeti in hotelirjem. Domače kmetijske proizvode naj bi odkupil hotel ali pa bi jih prodali drugam. V turistični dejavnosti nameravajo uvesti turizem dobrega počutja. Za trenutne nevzdržne obremenitve okolja, ki jih povzročata izletniški turizem, bo treba še najti smiselno rešitev (morda s prepovedjo prometa motornih vozil v naselju).

Podrobnejše informacije vam lahko posreduje g. Josef Mathis, župan občine Zwischenwasser, tel. +43/5522/4915 ali e-naslovu josef.mathis@zwischenwasser.at

**Röthis:
suhi zidovi**

Suhi zidovi so z ekološkega vidika zelo pomembni, za občino Röthis, kjer je razvito sadjarstvo in vinogradništvo, pa tudi s kulturnozgodovinskega vidika. V prejšnjih desetletjih je zaradi širjenja naselij veliko suhih zidov propadlo ali izginilo. V okviru projekta, pri katerem sodelujejo nezaposleni mladi ljudje, se izvaja sanacija starih suhih zidov ali pa se ti postavljajo na novo.

Lastnike zemljišč in prebivalce je treba osveščati, da se bodo ti dragoceni elementi krajine lahko ohranili. S tem bo pridobila tudi podoba kraja. In ne nazadnje se s to dejavnostjo brezposelnim mladim ponuja priložnost za smiselno zaposlitev in izobrazbo.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri g. Norbertu Mähru, županu občine Röthis, tel. +43/5522/45325-0, e-naslov: buergermeister@roethis.at .

**Projekt „Bergheimat“:
naravni življenjski prostori Nenzing**

Namen projekta „Bergheimat“ je pripraviti poročilo, ki bo podalo splošen pregled krajinskega prostora in posebnih naravnih vrednot na območju Nenzinga. Omenjeni pregled bo služil kot osnova za izvajanje nadaljnjih ukrepov pri razvoju krajinskega prostora.

Vsak izbrani krajinski prostor je bil analiziran na podlagi obstoječih dokumentov, posebne pozornosti so bili deležni življenjski prostori in drugi pomembni elementi krajine. Ob raziskovanju so bile zbrane tudi informacije o spremembah krajine. Pri posameznih primerih je bila dana pobuda za posebne preiskave in posebne ukrepe za varstvo omenjenih elementov krajine.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri predsedniku odbora za okolje Markusu Ammannu v občini Nenzing, tel. +43/5572/204118, e-naslov: ma@pvt.at.

**Frastanz:
zasnova razvoja krajine**

Osnovna ideja projekta „Zasnova krajinskega razvoja“ je ohranitev krajinske raznovrstnosti. V ta namen je bila oblikovana skupina, ki jo sestavljajo predstavniki kmetijstva in gozdarstva, vodja projekta Heugabel, predsednik odbora za okolje ter občinski referent za okolje. Skupina usmerja delo projekta in po potrebi pritegne zunanje strokovne načrtovalce in svetovalce. Da bi našli skupne rešitve, o temah, ki jih skupina obravnava in o njih razpravlja, razpravljajo tudi lastniki zemljišč, upravljavci ter zainteresirani prebivalci.

V načrtu sta popis osnovnih dokumentov, vzpostavitev baze podatkov, sodelovanje na regionalni ravni s sosednjo občino Nenzing (ki tudi sodeluje pri projektu DYNALP), skupno delovanje, izdelava kataloga ukrepov, priprava projekta varstva krajine ter tematske poti „Rože in suhi travniki.“

Občina Frastanz želi z zasnovno krajinskega razvoja ohraniti pestrost domače krajine.

Ko bo krožna pot, ki bo potekala vzdolž revitaliziranega potoka, končana, bomo na njej lahko spoznali vse o energiji.

Langenegg : Energijska pot

Vzdolž vaškega potoka, kaerega območje je vodnogospodarski urad najprej revitaliziral, bodo sedaj uredili še informativno krožno pot. Na tej poti namerava namreč občina Langenegg, prejemnica zlatega odličja zaradi svojega energijsko učinkovitega delovanja, dejavnosti na tem področju približati tudi širši javnosti in s tem spodbuditi obiskovalce, da bi se v kraju zadržali dlje časa.

V okviru projekta naj bi tudi obnovili stavbo, v kateri je transformatorske postaje Vorarlberških elektram, in jo preuredili v informacijsko točko, posvečeno ekološki proizvodnji elektrike (pridobivanje energije iz vodne energije, vetra in sonca).

Zlasti otroci se bodo lahko na poti skozi igro seznanili o tem, kako nastane energija.

Podrobnejše informacije vam bo posredoval g. Mario Nußbaumer, tel +5513/4101, e-naslov: energie@langenegg.at.

Iz naših občin: Avstrija

Na splošno

Ur. – Avstrijska zvezna vlada je društvu „Povezanost v Alpah - Avstrija“ odobrila subvencijo v višini 30.000 evrov za pridobivanje novih članic. Sredstva so namenjena za obdobje 2004-2007, prvi obrok je že bil nakazan. S tem je bil storjen začetni korak k financiranju vsaj osnovnih koordinatorskih nalog avstrijskih članic: le v primeru, da bo poskrbljeno za učinkovito finančno spodbudo, bo mogoče tudi pridobiti nove članice. Trenutno v društvu pripravljajo predlog učinkovite porabe sredstev pri koordinatorskem delu v občinah.

Vožnja z avtobusom v Krumbachu je brezplačna

Od 1. januarja 2005 dalje lahko vsi prebivalci vorarlberškega Krumbacha - prvič doslej - brezplačno uporabljajo avtobus in se z njim odpeljejo po nakupih, k zdravniku, v cerkev, na pošto ali pa k prijateljem na obisk.

Akcija, ki bo zaenkrat trajala leto dni, naj bi prebivalce spodbudila, da bi za krajše razdalje uporabljali javna prevozna sredstva in osebne avtomobile „pustili“ doma. Skoraj polovica osebnega prometa v mestih in občinah namreč odpade na domače prebivalstvo. „Če nam uspe zmanjšati le manjši del tega prometa, bo že to velik uspeh“, je prepričan Arnold Hirschbühl, župan občine Krumbach. „Krumbach je za našo akcijo primeren tudi zaradi strukture vasi, saj je skoraj celotna infrastruktura osredotočena na središče naselja.“ Tako so v neposredni bližini trgovine z živili, pošta, občinska zgradba, cerkev, cvetličarna, banka in osnovna šola. Tudi število avtobusov, ki vozijo skozi vas, je zadovoljivo. V prometnih konicah vozijo avtobusi vsake pol ure, sicer pa vsako uro. Kdor se želi voziti brezplačno, mora ob vstopu pokazati vozno karto, ki jo prejme na občinskem uradu. Akcijo financira občina Krumbach. Pri akciji kot partnerji sodelujeta podjetji „Regionalentwicklung Bregenzerwald GmbH“ in „Verkehrsverbund Vorarlberg“.

Občina Krumbach

Zveza srednjeazijskih gorskih občin - Roman mednarodni partner za prihodnost

Zveza srednjeazijskih gorskih občin (AGOCA) je bila oblikovana in ustanovljena po vzoru Omrežja občin „Prihodnost v Alpah“ in to kljub dejstvu, da se razmere v Srednji Aziji zelo razlikujejo od alpskih - v Srednji Aziji v tem smislu „Alpska konvencija“ ne obstaja. Najpomembnejše dejavnosti, s katerimi se ukvarja zveza, so usmerjene predvsem v osnovni razvoj vasi, manj pa v enakovreden in prilagojen razvoj, kar je sicer aktualna tema v Alpah.

Trenutne razmere v Srednji Aziji komajda omogočajo demokratične razvojne možnosti, osnovne oskrbe z energijo in čisto vodo ni, ravno tako ni razvit sistem obveščanja, ni zdravstvenega varstva ali kakovostnega izobraževalnega sistema. Še zelo daleč je reševanje problemov, povezanih z javnim prometom, kmetijstvom, ki ne bo služilo samo zadovoljevanju lastnih potreb, trajnostnim upravljanjem z gozdovi ali trajnostnim ravnanjem z vodo in tlemi.

Cilji in dejavnosti AGOCA

Kljub vsemu poskuša AGOCA v razvoj vasi vnesti duh temeljnih načel Alpske konvencije. Z izmenjavo obiskov, obveščanjem in seznanjanjem javnosti, izmenjavo izkušenj na regionalnih konferencah in s projektnimi dejavnostmi je vendarle mogoče razširjati dobre izkušnje in uspešne projekte ter izboljšati raven obveščanja med članicami. AGOCA ima trenutno 20 članic v treh državah: Tadžikistanu, Kirgizistanu in Kazahstanu. Zveza je bila ustanovljena junija 2003 s pomočjo programa Central Asian Mountain Partnership Program (CAMP), ki ga financira švicarska Direkcija za razvoj in sodelovanje. Oblikovanje in dejavnosti AGOCA je podprlo tudi nemško okoljsko ministrstvo, projekt energetske izolacije vaških hiš pa lihtenštajnska vlada. Tri alpske države so že vključene v zagotavljanje podpore pri izvanju dejavnosti AGOCA.

Partnerstvo med gorskimi območji

Zveza srednjeazijskih gorskih občin, njene dejavnosti in ideje je bila predstavljena tudi na naši letošnji letni konferenci, prav tako ideja o vzpostavitvi dolgoročnejšega partnerstva med obema zvezama gorskih vasi. Sodelovanje med gorskimi območji je tudi sicer povsod po svetu ob različnih priložnostih tema razprav in podpore.

Kakšno naj bo partnerstvo?

Partnerstvo med obstoječima zvezama lahko po-

teka na dveh ravneh:

- **Na ravni vasi**
Sodelovanje lahko poteka neposredno med vasmi in je lahko tudi v tem primeru oblikovano individualno. Novi stiki in sodelovanje, nove ideje za reševanje vsakdanjih problemov, obravnavane z drugačnega vidika ter izmenjava izkušenj so lahko koristni za obe strani. Nekaj predlogov: priprava skupnih fotografskih razstav, vzajemni obiski na določeno temo (energija, voda, hribovsko kmetijstvo itd.), kulturna izmenjava (glasba itd.), izvajanje skupnih projektov.
- **Na ravni zvez**
Ustanova z dvema simboličnima ustanoviteljema - Omrežjem občin in Zvezo srednjeazijskih gorskih občin - bi zagotovila formalni okvir partnerstva. Njen cilj bo spodbujanje trajnostnega razvoja gorskih območij v Srednji Aziji in Alpah ter dvig kakovosti življenja na obeh gorskih območjih. Poleg tega bo ustanova podpirala dejavnosti in pobude prebivalstva v zvezi z uresničevanjem ciljev Alpske konvencije ter izmenjavo izkušenj med občinami, članicami obeh zvez.

Vas zanima partnerstvo med vasmi?

Če Vas tovrstno partnerstvo zanima, se obrnite na g. Regulo Imhof (regula@camp.elcat.kg) ali g. Rainerja Siegeleja (vorsitzender@alpenallianz.org).

Regula Imhof

Tudi člani Zveze srednjeazijskih gorskih občin se redno srečujejo na konferencah in si pri tem izmenjujejo izkušnje.

Stalni sekretariat Alpske konvencije in Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ podpisala Dogovor o sodelovanju

Ur. – Ob VIII. alpski konferenci 16. 11. 2004 sta Stalni sekretariat Alpske konvencije in Omrežje občin „Povezanost v Alpah“ podpisala prvi Dogovor o sodelovanju (Memorandum of Understanding - MoU). Stalni sekretariat Alpske konvencije je tako zagotovil podporo delovanju Omrežja občin, tj. uresničevanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov na lokalni ravni.

Rainer Siegele, Antonio Zambon in Noël Lebel so v prisotnosti nemškega zveznega ministra za okolje Jürgenja Trittina in avstrijskega okoljskega ministra Josefa Prölla podpisali Dogovor o sodelovanju.

Dogovor o sodelovanju je bil sklenjen za nedoločen čas. Njegov namen je okrepiti, strukturirati in postaviti na trajno podlago sodelovanje med obema partnerjema na lokalni ravni pri uresničevanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov. Vsebinsko naj bi se izvajala najpomembnejša področja iz večletnega delovnega programa Alpske konference (za obdobje 2005–2010), ki je bil ravno tako sprejet na VIII. alpski konferenci. Zlasti pri reševanju vprašanj trajnostnega regionalnega razvoja v manjših in srednjevelikih občinah bo Omrežje občin prav gotovo delovalo kot pomemben partner.

Poleg splošnih skupnih ciljev vsebuje dogovor tudi konkretna področja sodelovanja, kjer jih bosta partnerja v prihodnje izvajala v tesnem sodelovanju:

- obveščanje in seznanjanje javnosti (intenzivnejše oblikovanje zavesti o obstoju Alpske konvencije, organiziranje skupnih prireditev, spodbujanje konkretnih primerov izvajanja Alpske konvencije na lokalni ravni),
- sodelovanje pri nadaljnjem razvoju Omrežja občin,
- podpora omrežju koordinatorjev v obliki sodelovanja pri izvajanju ukrepov nadaljnega usposabljanja,
- sodelovanje v gorskih partnerstvih na mednarodni ravni.

Dogovor o sodelovanju seveda ne sme ostati le na papirju, zato se pripravlja dvoletni program dela, ki bo konkretiziral delo obeh partnerjev, katerih vodstvi se bosta v prihodnje sestali vsaj enkrat letno.

Predsedstvo:

Rainer Siegele (Mäder/A), predsednik
Antonio Zambon (Budoia/I), podpredsednik
Daniel Hilti (Schaan/FL)
Walter Grath (Oberstaufen/D)
Evgenija Kegl-Korosec (Bohinj/SLO)
Rudolf Lippuner (Grabs/CH)

Impresum:

Izdajatelj in založnik: Gemeinde-Netzwerk „Allianz in den Alpen“ e.V. – Réseau de communes „Alliance dans les Alpes“ – Rete di comuni „Alleanza nelle Alpi“ – Omrežje občin „Povezanost v Alpah“
Rainer Siegele, Gemeindeamt Mäder, Alte Schulstr. 7, A-6841

Mäder, tel.: ++43/5523/52860-0, faks DW 20, e-pošta: r.siegele@maeder.at, www.povezanostvalpah.org
Ur., Oblikovanje: Rainer Siegele, Elke Klien, Gabriele Greußing
Prevodi: francoščina - Julland Fabienne; italijanščina - Guidi Chiara, slovenščina - Leskovic-Uršič Nataša
Fotografija: arhiv Omrežja, Občina St. Stefan, Röthis, Krumbach und Frastanz, Regionalforum Steyr-Kirchhof, Imhof Regula, Wiederwald Doris
Tisk: Color-Druck, Götzis (A)
Celotna naklada: 2.000 izvodov

Tiskano na recikliranem tiskovnem in pisalnem papirju Cyclus-Recycling iz 100% starega papirja, ki ustreza zahtevam avstrijskega ekološkega znaka, Nordic Ecolabel.